

Lausunto laista vammaisuuden perusteella järjestettävistä erityispalveluista

Tampereen seudun Näkövammaiset ry kiittää mahdollisuudesta lausua lakiluonnoksesta vammaisuuden perusteella järjestettävistä erityispalveluista.

Tampereen seudun Näkövammaiset ry pitää hyvänä, että laissa vammaisuuden perusteella järjestettävistä erityispalveluista luvataan turvata vammaisen henkilön yksilöllisen tarpeen mukaiset, riittävät ja laadultaan hyvät palvelut. Pidämme hyvänä myös sitä, että lain lähtökohtana ei ole lääketieteellinen diagnoosi vaan henkilön suhde ja mahdollisuus osallistua ympäröivään yhteiskuntaan.

Tampereen seudun Näkövammaiset ry on huolissaan lain 2 § soveltamisalaa koskevasta epäselvästä määrittelystä. Näkövamma ei koskaan kuulu normaaliin ikääntymiseen, joten ikääntyneitä näkövammaisia on kohdeltava samoin kuin muitakin kyseisen lain tarkoittamia henkilöitä. Mikäli näkövammaisen ikääntynyt ei saa tarpeidensa mukaisia palveluja, tai ne ovat hänelle taloudellisesti saavuttamattomia, hän tulee tarvitsemaan jo varhain raskaampia ja kalliimpia palveluja.

Mikäli ikääntynyttä näkövammaista ei määritellä kyseessä olevan lain soveltamisalan piiriin, hänellä ei myöskään ole mahdollisuutta saada henkilökohtaista avustajaa. Tällöin itsenäinen asioiden hoitaminen sekä yhteiskunnalliseen- ja sosiaaliseen elämään osallistuminen vaarantuvat. Henkilökohtaisen avun tarvetta ei vanhuspalvelulain tai sosiaalihuoltolain sisältämällä avulla tai palveluilla voi korvata.

Näkövamma vaikeuttaa huomattavasti julkisen liikenteen käyttämistä. Sosiaalihuoltolain mukaiset liikkumisen tukiratkaisut supistaisivat näkövammaisen liikkumismahdollisuuksia: matkojen määrä on rajatumpi, alueellinen liikkuminen suppeampaa, matkojen järjestämistapa voi käytännössä estää matkojen käytön.

Tampereen seudun Näkövammaiset ry on huolissaan myös lain 18 §:ssä esiin tuotu kuljetuspalvelumatkojen määrän rajoittaminen autoon saadun julkisen tuen takia. Näkövammaisen ei voi itse kuljettaa autoa eikä siis voi itse päättää, koska autolla suoritetut matkat tapahtuvat. Kuljetuspalvelumatkojen rajoittaminen supistaa itsemääräämisoikeutta ja vaarantaa itsenäisen selviytymisen.



Samoin kuljetuspalvelumatkojen rajoittaminen kuuteen, mikäli maakunta on antanut vammaisen käyttöön auton tai on myöntänyt taloudellista tukea auton hankintaan, rajoittaa kohtuuttomasti näkövammaisen liikkumista. Näkövammaisen ei koskaan voi olla oman autonsa kuljettaja, joten liikkumista tosiasiallisesti rajoitetaan.

Näkövammaisille henkilöille ja heidän läheisilleen on tärkeää liikkumistaidonohjaus. Tampereen seudun Näkövammaiset ry on huolissaan ammattitaitoisten ja tutkinnon suorittaneiden liikkumistaidonohjaajien asemasta lakiuudistuksessa.

Kari Vähänen
puheenjohtaja

Elise Kuismanen
toiminnanjohtaja



Tampereen seudun Näkövammaiset ry – <http://www.tsnv.fi>

Toimisto:
Kuninkaankatu 8 A 1
33210 TAMPERE

puh. 050-520 5075
www.tsnv.fi
e-mail: tampere@tsnv.fi
FI62 5732 2620 0461 51

Y-tunnus: 0155638-5
FI62 5732 2620 0461 51
FI09 8000 1901 2570 56